

MONUMENTEN IN DE BILT

Dorpsstraat vanouds Steenstraat 25

DORPSSTRAAT VANOUDS STEENSTRAAT 25 TE DE BILT

Tot in de negentiende eeuw stond op de plaats van het huidige pand een boerderij. In 1837 verkocht de eigenaar, Pieter Broekhuizen, deze boerderij aan de heer G. Soeders, die haar verbouwde en er een rijtuigfabriek in vestigde. In 1844 werd het pand ingrijpend verbouwd en werden er twee schoollokalen, een onderwijzerswoning, de raadskamer, het cachot en de veldwachterwoning in ondergebracht. In 1883 werd besloten het pand grotendeels te slopen en werd naar ontwerp van de Biltse timmerman C. Pothoven een nieuw gemeentehuis annex postkantoor gebouwd. Hierin werd ook een directeurswoning en een bureau en woning voor de veldwachter gerealiseerd. In 1906 werd het gemeentehuis voorzien van elektrisch licht, het postkantoor echter pas in 1909. De posterijen weigerden aanvankelijk in 1906 de met deze verbetering samenhangende huurverhoging te betalen, maar stemden 1909 toch in. Aangezien de gemeente na enige tijd om meer ruimte verlegen zat werd het huurcontract met de posterijen na 14 november 1912 niet verlengd. In 1932 is het gemeentehuis verplaatst naar Jagtlust aan de Soestdijkseweg-Zuid en is het gebruik en de bestemming van het voormalige gemeentehuis

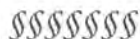
annex postkantoor herhaaldelijk gewijzigd. In 1977 heeft na het vertrek van de politie (de opvolger van de veldwachter) een verbouwing plaatsgevonden tot vijf wooneenheden. Het verkeert nu in een zeer matige staat van onderhoud. De toekomstige bestemming is nog niet duidelijk.

Het halfvrijstaande gebouw in neorenaissancestijl telt twee bouwlagen en heeft een rechthoekige plattegrond, met de korte zijde (voorgevel) aan de Dorpsstraat vanouds Steenstraat. De voorgevel is symmetrisch opgebouwd met een midden- en twee hoekrisalieten met horizontale, gepleisterde banden. (risaliet: een deel van een voorgevel dat vooruitspringt, minstens een venster breed en over de gehele hoogte doorlopend.) In de hoekrisalieten bevinden zich in portieken de voordeuren. Boven de getoogde T-vensters zijn gepleisterde sluitstenen en hoekblokken aangebracht. De trapgevel heeft ver overstekende dekplaten en wordt afgesloten door een gebogen fronton, waarop een smeedijzeren decoratie. In de gepleisterde banden de aanduiding Anno 1884. Rechts naast de voorgevel is nog het toegangspoortje steegje

naar de voormalige veldwachterwoning.
De voorgevel is een gemeentelijk monument.

Bronnen:

- Broekhoven S. en S. Barends, *De Bilt, Geschiedenis en architectuur, Kerkebosch, Zeist, 1995.*
- Dikland E.H. en J.A. van der Hoeve, *Monumenteninventarisatie van de gemeente De Bilt, 1983.*
- *Monumentenlijst van de gemeente De Bilt, 29.01.2002, gecorrigeerd 20.01.2004.*

DE LEYEN, DEEL 3

Lies Haan-Beerends

In deel 2 heb ik U verteld over de raadsvergadering van 15 oktober 1971 waarin zowel het rapport Kwantes als het rapport De Leyen, opgesteld door de Werkgroep de Leyen, werden aangenomen. De burgemeester zei aan het eind van de lange vergadering dat het college van B. en W. zo snel mogelijk verder zou gaan met de voorbereiding van het bestemmingsplan voor dit gebied. Dat gebeurde inderdaad. Het 'Bestemmingsplan De Leyen' omvatte het gebied dat begrensd werd door de spoorbaan Utrecht-Amersfoort, het plangebied Jan Steenlaan, de Dwarsweg en de gemeentegrens van Maartensdijk. Op die grond was aanvankelijk het 'Uitbreidingsplan-in hoofdzaak

1956' van toepassing, dat op 29 oktober 1956 door de gemeenteraad was vastgesteld en gedeeltelijk door Gedeputeerde Staten en de Kroon werd goedgekeurd, respectievelijk op 25 november 1957 en 23 december 1959. Het omvatte circa 81 ha, waarvan ongeveer 22 ha niet voor bebouwing in aanmerking zou komen. Op de 59 te bebouwen ha zouden voornamelijk eengezinshuizen worden gebouwd. Men dacht circa 1400 à 1680 woningen te kunnen bouwen, waarvan 90% laagbouw. Het plan zou in fasen worden uitgevoerd. Voor wat betreft het openbaar groen zou getracht worden zo veel mogelijk van de bestaande begroeiing gebruik te maken. De 22 hectaren die niet bebouwd